

Saarna 3.paastonajan sunnuntai

Ylipappi Joosua valmistautuu todennäköisesti suurena sovituspäivänä astumaan temppeliin, seisominen Herran enkelin edessä tarkoittaa papillista palvelusta. Papin vavahduttava tehtävä oli kantaa koko Israelin synnit ja pyytää anteeksiantoa koko kansalle kaikkein pyhimmissä. Babylonian pakkosiirtolaisuudesta palanneita uuden temppelin rakentajia painoi kaiken koetun taakka. Monet profeetat olivat julistaneet tuomiota: kansan kovat kohtalot johtuivat sen synneistä ja luopumuksesta. Armon ja toivon ikävä oli suuri.

Kristillisessä perinteessä tämä vavahduttava kertomus on nähty suurena vertauksena ihmisen osasta. Pappi edustaa koko langennutta kansaa, Saatana ei ole tuomari, vaan nimensä mukaisesti syyttäjä. Hän syyttää, Herran erityisessä enkelissä on nähty Messias – Jeesus - itse, ennen lihaksi tuloaan. Huikea kuva tulesta temmatusta kekäleestä muistuttaa Babylonian vankeudesta, syntien rangaistuksesta. Likaiset vaatteet voi nähdä sielun surkeina riepuina. Komeat vaatteet eivät peitä sydäntä. Alastomia ja köyhiä tässä lopulta ollaan.

Syytetty vaikenee, ei ole selityksiä, ei jaarittelevia puheita puolustukseksi.

Sitten tapahtuu jotakin yllättävää. Herra nuhtelee sinua saatana! Herra, joka on valinnut Jerusalemin, käskää sinun vaieta! Syytökset kumotaan, tahraiset vaatteet riisutaan, uudet puhtaat puetaan. Kaikki on poispyyhitty, anteeksiannettu.

Tämä kertomus ylipappi Joosuasta koskettaa minua aivan erityisellä tavalla henkilökohtaisesti. Miksi? Ensimmäinen liittymäkohta löytyy kaukaa, aurinkoiselta, keväiseltä huhtikuiselta päivältä 1955.

Kuka muistaa poikien merimiespuvut 1950-luvulta? Elämäni ensimmäisen juhlapuvun, merimiespuvun minä sain 4-vuotiaana siskoni kastejuhliin. Puvun kanssa kävi kuitenkin vähän nolosti. Innostuin juhlapuvussani esittelemään serkkupojilleni pihan liukumäkeä ja eihän me maltettu olla laskematta. Huhtikuinen aurinko oli kumminkin ehtinyt jo kovasti sulattaa jäätä ja liian myöhään huomasimme, että takapuolemme olivat paitsi märkiä myös ihan rapaisia. Kummitätini meitä pesi ja kuivatteli saunassa, mutta varapukuja ei ollut. Muistan vieläkin tunteen, kun katselin puhtaan valkeaan kastemekkoon puettua siskoni märkänä ja likaisena. Oma pieni ymmärrykseni myös ajatteli, että vaatteet ovat iäksi pilalla.

Kuinka kävi. Seuraavalla viikolla vaatteet pestiin ja silitettiin, muistoakaan ei jäänyt menneestä. Näin toimii myös Herramme. Saatana syyttää, mitäs menit rapakkoon. Ne tahrat ei ikinä lähde, menneisyys riippuu sinussa kuin takiainen.

Lapsuuden tapahtuma nousi mieleeni ehkä kaikkein voimakkaimmin, kun pappisvihkimyksessä Lapuan kirkossa puettiin valkea alba. En minulla ollut vahvaa ja näyttävää kutsumusta. Oman tehtävänsä kanssa piti taistella, tuntea pienuutta Jumalan ja ihmisten edessä. Olisiko minusta papiksi? Ei ollut mitään suuria julkisyntejä, mutta elämän liukumäessä rapaa ja märkää oli kumminkin sen verran tarttunut mukaan, että ei tehnyt mieli henkseleitä paukutella. Vasta vuosien varrella, tuon vihkimyshetken suuruus valkeni minulle koko syvydessään.

Kastemekko ja alba julistavat epäuskoisille silmillemme Jumalan armon Kristuksessa koko kirkkaudessaan. Meidät puetaan syntien anteeksiantamuksen, armon ja rakkauden vaatteella. Eikä se ole vain vanhurskaaksi lukemista. Vanhat adventtivorret kertovat kauniisti, kun meidät pukeva Kristus alkaa työnsä pelon painamassa ihmissydämessä. ”Hyvyyden Jeesus myötään tuo ja kaiken armon meille suo, kruununsa on vanhurskaus ja valtikkansa laupeus. Hän tuskat tuimat sammuttaa, vaivoista meidät vapahtaa. Autuas kansa, kaupunki kun Jeesus saapuu Herraksi. On siellä rauha, rakkaus ja uusi toivo, uskallus. Nyt olkoon kiitos Jeesuksen, hän saapuu luokse syntisen.” Tätä pukemista on myös jumalanpalvelus ja ehtoollispöytä. Heikollakin uskolla saamme turvautua, uudestaan ja uudestaan. Vahvistukoon uskomme ja toivomme myös tänään Jumalan kansan ilojuhlassa, messussa. Vahvistukoon vaikka omista vaatteista yhä löytyy töhryjä, suttuja ja matkan vaivoissa tarttunutta likaa. Elämä riisuu, näyttää slummit sielussamme. Kristus pukee.

Kristus pukee jopa arkkipiispan

Ylipappi on tällä viikolla valittu, pian Tapio Luoma asetetaan virkaansa. Kirkkonsa syntien ja puutteiden kantajana hän joutuu astumaan monta kertaa arvostelijoiden ja syyttäjien eteen. Ihmisenä, Tapiona, hän on siinäkin vain yksi puutteidensa kanssa kamppaileva syntinen niin kuin me muutkin. Mutta syyttäjä vaikenee, kun Kristus saa puheenvuoron. Ehkäpä Tapio laulumiehenä kajauttaa päivän virtemme: Ainoa puhtaus, syntisen uskallus, tuskassa lohdutus pyhytesi. Vaatteeksi anna se, johda ja varjele. Jokainen askele Jeesukseni.

E erityisen koskettavana riisumisen ja pukemisen teemat vavahduttivat omaa sydäntä rakkaan isäni kuolinvuoteella. Sairauden riisuma ja runtelema ruumis oli puettu valkoiseen kuolinpaitaan. Se tuntui vieraalta, tutussa villapaidassa isä olisi tuntunut läheisemmältä. Sitten ajatus kuitenkin kulki Raamatun suuriin kuviin: Valkoinen, puhdas paita muistuttaa Kristuksesta ja suuresta valkopukuisten joukosta, perille päässeistä. Kaikista heistä, joiden kyynelvet toivon mukaan on jo pyyhitty.